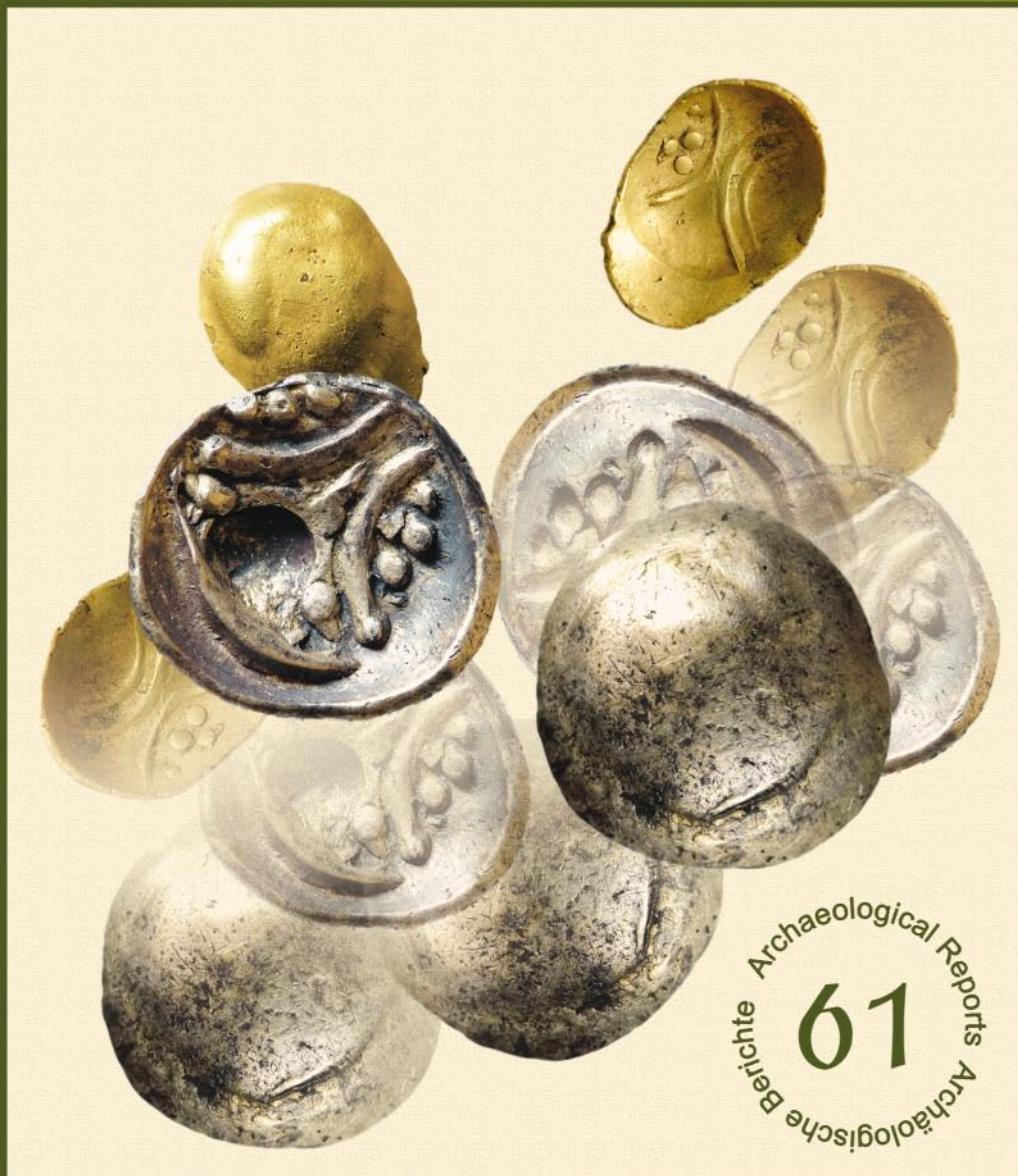

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Archaeological Reports
Berichte der Archäologischen Reports
61

KRAKÓW 2009

<http://rcin.org.pl>

**SPRAWOZDANIA
ARCHEOLOGICZNE**

INSTYTUT ARCHEOLOGII I Etnologii
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

61

Archaeological Reports
Archäologische Berichte

KRAKÓW 2009

Redaktor

Editor

SŁAWOMIR KADROW slawekkadrow@gmail.com

Sekretarz redakcji

Editorial Secretary

AGNIESZKA CZEKAJ-ZASTAWNÝ aga@archeo.pan.krakow.pl

BARTŁOMIEJ SZYMON SZMONEWSKI barthequeszmoniewski-iaepan@yahoo.fr

Komitet Redakcyjny

Editorial Committee

SYLWESTER CZOPEK, SŁAWOMIR KADROW, JANUSZ KRUK (PRZEWODNICZĄCY-CHAIRMAN),
JAN MACHNIK, SARUNAS MILSAUSKAS, JOHANNES MÜLLER, JAROSLAV PEŠKA, ALEKSANDER SYTNIK,
PRZEMYSŁAW URBAŃCZYK

Redakcja techniczna i skład

Technical Editor and Layout

JOANNA KULCZYŃSKA

Okładkę ilustrują fotografie zamieszczone w artykule M. Byrskiej-Fudali, M. M. Przybyły, M. Rudnickiego

Wszystkie artykuły są recenzowane (peer-review)

Adres Redakcji

Editor's Address

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK, ODDZIAŁ W KRAKOWIE
31-016 KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA 17

Skład komputerowy wykonano

w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Oddział w Krakowie

Wydanie publikacji dofinansowane przez Krakowski Zespół do Badań Autostrad, sp.j.

Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Muzeum Archeologiczne w Krakowie i Uniwersytet Jagielloński

This publication has been subsidized by The Cracow Team for Archaeological Supervision of Motorway Construction
Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences, Museum of Archaeology, Cracow
and Jagiellonian University

Druk:

Nakład: 400 egz.

CONTENTS

ARTICLES	9
Michał Pawleta,	
An archaeology of childhood	9
Archeologia dzieciństwa	25
Andrzej Wiśniewski, Krzysztof Stefański, Piotr Wojtal, Joanna Zych,	
Adam Nadachowski, Rudolf Musil, Janusz Badura, Bogusław Przybylski,	
Archaeofauna or palaeontological record? Remarks on Pleistocene fauna from Silesia	39
Archeofauna czy fauna kopalna? Badania szczątków zwierzęcych z pleistoceńskich stanowisk na Śląsku	72
Aleksander Paroń,	
Nomadic Peoples of the Black Sea Steppes — from Cimmerians to Polovtsy. Outline of the Political Relations	97
Koczownicy stepów czarnomorskich — od Kimmerów do Połowców. Zarys stosunków politycznych	124
FIELD SURVEY AND MATERIALS	147
Curt W. Beck, Ľubomíra Kaminská, Klára Marková,	
Amber — rare raw material from Palaeolithic sites	147
Bursztyn — rzadki surowiec na paleolitycznych stanowiskach	165
Paweł Jarosz, Krzysztof Tunia, Piotr Włodarczak,	
Burial mound No. 2 in Małzyce, the district of Kazimierza Wielka	175
Grobowiec nr 2 w Małżycach, pow. Kazimierza Wielka	213
Anita Szczepanek,	
The anthropological analysis of skeletons from tomb no. 2 in Małzyce	233
Analiza antropologiczna szkieletów z grobowca nr 2 w Małżycach	239
Magdalena Moskal-del Hoyo, Ernestina Badal García,	
Botanical Analysis of an Organic Matter Object Found in the Urn Grave 1395 from the Opatów cemetery (Kłobuck Department, Śląskie Voivodship)	243
Analiza botaniczna fragmentów organicznych znalezionych w grobie ciałopalnym 1395 na cmentarzysku w Opatowie, pow. Kłobuck, woj. śląskie	249

Magdalena Moskal-del Hoyo, Janusz Krzysztof Kozłowski,	
Botanical identification of wood charcoal remains and radiocarbon dating — new examples of the importance of taxonomical identifications prior to ^{14}C dating	253
Oznamienie węgli drzewnych a pomiar wieku metodą ^{14}C — nowe przykłady przydatności oznaczeń taksonomicznych	264
Małgorzata Byrska-Fudali, Marcin M. Przybyła, Marcin Rudnicki,	
Celtic coins found at site 2 in Modlniczka, dist. Cracow	273
Monety celtyckie znalezione na stanowisku 2 w Modlnicze, pow. krakowski	287
Krzysztof Garbacz,	
Ergebnisse der Forschungen auf der großen Nekropole in Pikule, Gemeinde Janów Lubelski — Beitrag zu den Studien über die jüngere vorrömische Eisenzeit in Polen	297
Wyniki badań wykopaliskowych na wielkiej nekropoli w Pikulach, gm. Janów Lubelski — przyczynek do studiów nad młodszym okresem przedrzymskim w Polsce	349
Małgorzata Grupa, Przemysław Płociennik, Anna Zawadzka,	
Conservation of waterlogged archaeological wood with polyethylene glycol 4000 using vacuum drying in low temperature	381
Konserwacja mokrego drewna archeologicznego poliglikolem etylenowym 4000 z wykorzystaniem suszenia próżniowego w niskiej temperaturze	398
Anna Drążkowska, Małgorzata Grupa,	
A test on carrying out re-conservation of leather artifacts using vacuum drying technique in low temperatures	407
Próba przeprowadzenia rekonserwacji zabytków skórzanych przy wykorzystaniu techniki suszenia próżniowego w niskich temperaturach	413
DISCUSSIONS AND POLEMICS	419
Justyna Baron,	
Studies on prehistoric religion in Polish archaeology	419
Badania nad religią pradziejową w polskiej archeologii	430
REVIEWS	397
Barbara Kołodziej,	
(review) Ian Hodder, <i>Çatalhöyük. The leopard's tale</i> , London 2006	437
(rec.) Ian Hodder, <i>Çatalhöyük. The leopard's tale</i> , London 2006	443

Michał Pawleta,	
(review) Aleksander Dzbyński. 2008. <i>Rytuał i porozumienie. Racjonalne podstawy komunikacji i wymiany w pradziejach Europy Środkowej/ Ritual and understanding. Rational bases of communication and exchange in prehistoric Central Europe</i> (= <i>Collectio Archaeologica Ressoviensis</i> 8). Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów	451
(rec.) Aleksander Dzbyński. 2008. <i>Rytuał i porozumienie. Racjonalne podstawy komunikacji i wymiany w pradziejach Europy Środkowej. Ritual and Understanding. Rational Bases of Communication and Exchange in Prehistoric Central Europe</i> (= <i>Collectio Archaeologica Ressoviensis</i> 8). Instytut Archeologii Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów	457
Barbara Witkowska,	
(review) Renata Zych, <i>Kultura pucharów lejkowatych w Polsce południowo-wschodniej. The Funnel Beaker Culture in Southeastern Poland</i> (= <i>Collectio Archaeologica Ressoviensis</i> 7), Rzeszów 2008	465
(rec.) Renata Zych, <i>Kultura pucharów lejkowatych w Polsce południowo-wschodniej. The Funnel Beaker Culture in Southeastern Poland</i> (= <i>Collectio Archaeologica Ressoviensis</i> 7), Rzeszów 2008	469
Piotr Włodarczak,	
(Rez.) Walter Dörfler, Johannes Müller (Hrsg.), <i>Umwelt — Wirtschaft — Siedlungen im dritten vorchristlichen Jahrtausend Mitteleuropas und Südskandinaviens. Internationale Tagung Kiel 4.-6. November 2005</i> (= <i>Offa Bücher</i> 84). Neumünster, 2008	473
(rec.) Walter Dörfler, Johannes Müller (red.), <i>Umwelt — Wirtschaft — Siedlungen im dritten vorchristlichen Jahrtausend Mitteleuropas und Südskandinaviens. Internationale Tagung Kiel 4.–6. November 2005</i> (= <i>Offa Bücher</i> 84). Neumünster, 2008	489
Aneta Buchner,	
(Rez.) Marcin S. Przybyła, Wojciech Blajer, <i>Struktury osadnicze w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza na obszarze podkarpackiej wysoczyzny lessowej między Wisłokiem i Sanem [Besiedlungsstrukturen in der Bronze- und Früheisenzeit auf dem Gebiet der vorkarpathischen — Lößhochebene zwischen den Flüssen Wisłok und San]</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008	503
(rec.) Marcin S. Przybyła, Wojciech Blajer, <i>Struktury osadnicze w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza na obszarze podkarpackiej wysoczyzny lessowej między Wisłokiem i Sanem</i> , Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2008	509
Iwona Florkiewicz,	
(Rez.) Aleksandr V. Simonenko, Ivan I. Marčenko, Natal'ja Ju. Limberis, <i>Römische Importe in sarmatischen und maiotischen Gräbern zwischen Unterer Donau und Kuban</i> (= <i>Archäologie in Eurasien</i> 25), mit der Einleitung von Hermann Parzinger, Mainz 2008	515
(rec.) Aleksandr V. Simonenko, Ivan I. Marčenko, Natal'ja Ju. Limberis, <i>Römische Importe in sarmatischen und maiotischen Gräbern zwischen Unterer Donau und Kuban</i> (= <i>Archäologie in Eurasien</i> 25), wstępem opatrzył Hermann Parzinger, Mainz 2008	526

"Sprawozdania Archeologiczne" is regularly listed in the International Current Awareness Service: Anthropology. Selected material is indexed in the International Bibliography of social and Cultural Anthropology.

Indexed in:

IBZ - International Bibliography of Periodical Literature

IBZ - CD-ROM